

РЕШЕНИЕ

№ 2757

гр. София, 21.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 17.03.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска

Елка Атанасова

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **1007** по описа за **2023** година докладвано от съдия Мария Ситнилска, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 - 228 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационната жалба на Р. Г. П. срещу решение № 3799/17.10.2022 г., постановено по НАХД № 3036/2022 г. по описа на Софийския районен съд, с което е потвърдено наказателно постановление № 42-0000113/13.01.2022 г., издадено от директора на РД „Автомобилна администрация“ С.. Наведени са доводи за незаконосъобразност на обжалвания съдебен акт, като постановен в нарушение на материалния и процесуален закон - касационно основание по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 1 и т.2 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), във връзка с чл. 63 ЗАНН. Обосновават се съображения, че въззивният съд неправилно е възприел и изяснил фактическата обстановка по делото и не е обсъдил направените в жалбата съображения за допуснати съществени нарушения на административно - производствените правила и неправилно прилагане на материалния закон. Твърди се, че съгласно описаната в наказателното постановление фактическа обстановка деянието е следвало да бъде подведено под правната норма на чл. 19, ал. 1, т. 7 от Наредба № 11 от 31.10.2022 г. на МТ. Оспорва се и доказаността на вмененото нарушение. Не на последно място са изложени и доводи за противоречие на чл. 58, ал. 1, т. 3 от Наредба 11 на М. на с разпоредбите на Директива 2006/126/ЕО и Директива

2003/59/ЕО. Претендира се отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго по съществото на спора, с което да бъде отменено наказателното постановление.

Ответникът Регионална дирекция „Автомобилна администрация“ С. не изразява становище по касационната жалба.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София-град, като взе предвид наведените касационни доводи, извърши проверка на обжалваното съдебно решение, съобразно нормата на чл. 218, ал. 2 АПК и след като прецени събраните по делото доказателства, приема от правна страна следното:

Касационната жалба е ДОПУСТИМА, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал.1 от АПК, приложим по силата на чл. 63в от ЗАНН, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледана по същество касационната жалба е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Предмет на производството пред Софийския районен съд е наказателно постановление № 42-0000113/13.01.2022 г., издадено от директора на РД „Автомобилна администрация“ С., с което на основание чл. 93, ал.1, т. 1 от ЗАвтПр на Р. Г. П. е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 2 000 лева за извършено нарушение на чл. 58, ал. 1, т. 3 от Наредба № 11 от 31.10.2002 г. на международен автомобилен превоз на пътници и товари.

Въз основа на събраните по реда на НПК доказателства и доказателствени средства Софийският районен съд от фактическа страна е установил следното: на 20.12.2021 г., около 12:15 часа, при проверка от инспектор в РД „АА“ С. на АМ „Т.“ при КПП „В.“ с посока на движение [населено място], Р. Г. П., като водач на товарен автомобил марка „Волво ФХ“ с рег. № Х 2590 КР и прикачено ремарке за товарен автомобил марка „Ш.“ е рег. № Х 2116 ЕМ, извършващ международен превоз на товари от Република Ч. до Република България с лиценз на общността №[ЕИК] (валиден до 13.04.2026 г.) представил удостоверение за психологическа годност със срок на валидност до 09.08.2021 г. Съставен е АУАН № 298580/20.12.2021 г., който е подписан без възражения. В срока по чл. 44, ал. 1 от ЗАНН срещу така съставения акт не постъпили възражения.

Въз основа на него е издадено наказателно постановление № 42-0000113/13.01.2022 г. от директора на РД „Автомобилна администрация“ С.. Деянито е квалифицирано като нарушение на чл. 58, ал. 1, т. 3 от Наредба № 11 от 31.10.2002г. на международен автомобилен превоз на пътници и товари и на Р. Г. П. е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 2 000 лева.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, районният съд от правна страна е приел, че при издаване на наказателното постановление не са допуснати съществени нарушения на процесуалните, правила водещи до неговото опорочаване и ограничаващи правото на защита на нарушителя. Изложил е доводи, че установените в хода на съдебното следствие факти и обстоятелства сочат по несъмнен начин, че административно наказателно отговорното лице, от обективна и субективна страна е извършило нарушението, за което е ангажирана неговата административно наказателна отговорност.

Решението на Софийския районен съд е неправилно.

Административно наказателната отговорност на касатора е ангажирана за

извършено нарушение на чл. 58, ал. 1, т. 3 от Наредба № 11/31.10.200 г. за международен автомобилен превоз на пътници и товари. Съобразно тази разпоредба, водачът на превозно средство, извършващо международни превози на пътници и товари следва да притежава валидно удостоверение за психологическа годност по смисъла на наредбата по чл. 152, ал. 1, т. 2 от Закона за движението по пътищата. Въз основа на тази законова делегация е издадена Наредба № 36 от 15.05.2006 г. за изискванията за психологическа годност и условията и реда за провеждане на психологическите изследвания на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС, на водачи на МПС и на председатели на изпитни комисии и за издаване на удостоверения за регистрация за извършване на психологически изследвания.

Видно от § 4а от ЗР на ЗАвтП, за прилагането на този закон и на ратифицираните международни договори в областта на автомобилните превози министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията издава наредби и инструкции. Съобразно чл. 152, ал. 1, т. 2, б. "б", пр. 1 от ЗДвП, министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията:..... 2. определя изискванията за психологическа годност на водачите на моторни превозни средства и условията и реда за психологическото изследване на:..... б). на водачите, извършващи обществен превоз или превоз за собствена сметка на пътници или товари, както и на председателите на изпитни комисии. Въз основа на чл. 152, ал. 1, т. 2 от ЗДвП е издадена Наредба № 36 от 15.05.2006 година за изискванията за психологическата годност и условията и реда за провеждане на психологическите изследвания на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС, на водачи на МПС и на председатели на изпитни комисии за издаване на удостоверение за регистрация за извършване на психологически изследвания. Разпоредбата на чл. 8, ал. 1 във връзка с ал. 2 от Наредба № 36 от 15.05.2006 г. изискваше при всяко постъпване на работа и при извършване на дейността като водач на таксиметрови автомобили или водач на автомобили за обществен превоз на пътници или товари, както и за председател на изпитна комисия, лицата да представят удостоверение за психологическа годност, което е валидно за срок от три години от датата на неговото издаване с изключение на случаите, в които се издава след навършване на 65-годишна възраст на лицето, и на случаите изрично посочени в Наредба № 36, в които удостоверението е валидно за срок от една година.

Съгласно разпоредбата на чл. 12, ал. 2, т. 2 във връзка с чл. 13, ал. 1, т. 4 от Наредба № I-157 от 01.10.2002 година за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина, срокът на валидност на свидетелството за управление на моторни превозни средства за категории С, СЕ, С1, С1Е, D, DE, D1, D., Т е 5 години, а също така като условие за издаване на свидетелството за управление на моторно превозно средство за категории С, С1, D, D1, Т.(трамвайна мотриса) е необходимо представянето на копие на удостоверение за психологическа годност за издаване на свидетелство за управление на МПС. Същият срок за валидност на свидетелството за управление на моторни превозни средства за категории С, СЕ, С1, С1Е, D, DE, D1, D., Т е предвиден и в чл. 51, ал. 4 от "Закона за българските лични документи".

Според чл. 7, § 3, б. "б" от Директива 126/2006/ЕО.... "Доказателство за наличието на съответствие на водачите на превозни средства, които се използват за транспорт на пътници или стоки с минималните стандарти за физическа и умствена годност за

управление на превозно средство, следва да се предоставя, когато свидетелството се издава и периодично след това. Този редовен контрол съгласно националните правила за съответствие с минималните стандарти ще допринесе за свободното движение на хора, ще избегне нарушаването на конкуренцията и по-добре ще вземе предвид специфичната отговорност на водачите на такива превозни средства. На държавите - членки следва да се позволи да налагат медицински прегледи като гаранция за спазване на минималните стандарти за физическа и умствена годност за управление на други моторни превозни средства. Поради причини, свързани с прозрачността, тези прегледи следва да съвпадат с подновяването на свидетелствата за управление и поради това трябва да се определят от срока за валидност на свидетелството". Съгласно разпоредбата на чл. 7, § 2, б"б" от Директива 126/2006/ЕО, считано от 19.01.2013 г., свидетелствата издадени от държави членки за категории С, СЕ, СІ, СІЕ, D, DE, DІ, D. имат срок на административна валидност 5 години. В разпоредбата на чл. 7, § 3, б. "б" абзац четвърти, шести и седми от същата Директива 126/2006/ЕО е регламентирано, че държавите - членки могат да ограничат срока на административна валидност, постановен в § 2 на свидетелства за управление на превозни средства за нов водач от всички категории, за да прилагат специфични мерки към такива водачи, с цел подобряване на пътната безопасност. На следващо място държавите - членки могат да ограничат срока на административна валидност, постановен в § 2 на индивидуалните свидетелства за управление на превозно средство за всички категории, ако сметат за необходимо да прилагат увеличена честота на медицински проверки или други специфични мерки, като ограничения за нарушители на пътното движение. И на трето място държавите - членки могат да намалят срока за валидност постановен в § 2, на свидетелства за управление на превозни средства на притежатели, които пребивават на тяхна територия и са достигнали 50" годишна възраст, за да прилагат увеличена честота на медицински проверки или други специфични мерки, като опреснителни курсове. Този намален срок на валидност може да се прилага само при подновяване на свидетелството за управление на превозно средство. Разпоредбата на чл. 7, § 2, б. "б" от Директива 126/2006/ЕО е транспонирана в българското законодателство в чл. 51, ал. 4 от Закона за българските лични документи.

Въз основа на изложената нормативна рамка и предвид, дадената в Директива 126/2006/ЕО правна регламентация, се налага извод, че щом водачът на моторно превозно средство има валидно свидетелство за управление на МПС за съответната категория, той следва да се счита за психически и физически годен да управлява МПС от тази категория, за срока на валидност на същото това свидетелство за управление на МПС, който за посочените по-горе категории е пет години и съответно, не следва да се явява на преглед за физическа и психологическа годност в този срок. Това условие се потвърждава изрично от съдържанието на § 9 от Преамбюла на Директива 126/2006/ЕО/, където е посочено, че поради причини, свързани с прозрачността, тези прегледи следва да съвпадат с подновяване на свидетелството за управление и поради това да се определят от срока на валидност на свидетелството.

По делото не е спорно, че към датата на извършване на вмененото административно нарушение (20.12.2021 г.), Р. П. е разполагал с валидно СУМПС за съответната категория. С оглед на това и предвид визираната нормативна уредба касационният състав намира, че не е налице извършено административно нарушение, което да доведе до ангажиране на административно наказателната отговорност на касатора. Нещо повече, следва да се отчете и фактът, че предвиденият към момента на

осъществения превоз в чл. 8, ал. 2 от Наредба № 36 от 15.05.2006 г. 3-тригодишен срок на валидност на удостоверение за психологическа годност, което удостоверение се издава при положително заключение от психологическото изследване на изследваното лице, не съвпада със срока на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство, който е пет години, което влиза в разрез с изискванията, които са посочени в Директива 126/2006/ЕО, която в случая има директен ефект.

За пълнота на изложеното следва да се има предвид и настъпилата промяна в редакцията на чл. 8 от Наредба № 36 от 15.05.2006 г., която заличава съставомерността на вмененото нарушение с оглед нормата на чл. 3 от ЗАНН.

Наказателното постановление, предмет на производството пред Софийския районен съд е издадено на 13.01.2022 г. Същото не е влязло в законна сила по смисъла на чл. 64 от ЗАНН, тъй като е обжалвано. Със Наредба за изменение и допълнение (обн. ДВ бр. 84/2022 г. в сила от 21.10.2022 г.) в разпоредбата на чл. 8 от Наредба № 36 от 15.05.2006 г. е премахнат срока на валидност на удостоверенията за психологическа годност, като в ал. 2 на същия текст е посочено, че същите са безсрочни.

Съгласно императивната разпоредба на чл. 3, ал. 2 от ЗАНН, ако до влизане в сила на наказателното постановление последват промени в приложимата материалноправна норма, прилага се тази, която е по-благоприятна за нарушителя. Процесното наказателно постановление съгласно чл. 64, б. "в" ЗАНН, не е влязло в сила към момента на влизане в сила на изменението на Наредба № 36 от 15.05.2006 г., поради което съдът намира, че следва да приложи по-благоприятния закон.

Визираната в чл. 3, ал. 1 и 2 ЗАНН хипотеза цели защита правата и интересите на лицата. За всяко нарушение се прилага нормативният акт, който е бил в сила при извършване на нарушението, но това не означава, че ако впоследствие законът е отменен и последва констатиране на извършване на нарушение, трябва да се приложи предвидената санкция по отменения закон, ако в последващия закон деянието вече не е квалифицирано като нарушение, водещо до ангажиране на отговорността на субекта.

С изменение на разпоредбата на чл. 8, ал. 2 от Наредба № 36 от 15.05.2006 г. вече не се предвижда срок за валидност на удостоверение за психологическа годност, поради което и при наличието на такова, както е в настоящия случай на практика липсва нарушение. Изложеното обуславя извода, че извършеното деяние към момента, не осъществява състав на административно нарушение, поради което преценено и в този аспект, наказателното постановление се явява незаконосъобразно.

Изложеното обосновава извод за основателност на касационната жалба, което от своя страна налага отмяна на обжалваното решение и постановяване на ново по съществото на правния спор, с което да бъде отменено наказателното постановление, предмет на производството пред Софийския районен съд.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2, предл. второ от АПК и чл. 222, ал. 1 от АПК във връзка с чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София-град, XIX-ти касационен състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № 3799/17.10.2022 г., постановено по НАХД № 3036/2022 г. по описа на Софийски районен съд и вместо него постановява:

ОТМЕНЯ наказателно постановление № 42-0000113/13.01.2022 г., издадено от директора на РД „Автомобилна администрация“ С..

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.